

КИЇВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

На правах рукопису

ШАВОРОНКОВА Галина Василівна

ОРГАНІЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ОБЧИСЛЮВАЛЬНОГО
ОБСЛУГОВУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО РАЙОНУ В НОВИХ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ

(на прикладі Уманського району Черкаської області)

Спеціальність 08.03.03 - інформаційні
системи в економіці

А В Т О Р Е Ф Е Р А Т

дисертації на здобуття наукового
ступеня кандидата економічних
наук

Київ - 1995

00755007 (0)

Дисертація виконана на кафедрі інформаційного менеджменту
Київського державного економічного університету

Науковий керівник - д.е.н., професор, академік УкрАІН

Куценко Степан Петрович

Офіційні опоненти: д.е.н., професор

Твердохліб Микола Григорович

к.е.н.

Осауленко Олександр Григорович

Провідна установа: інститут аграрної економіки УААН

Захист відбудеться 27 грудня 1995 р. о 16 годині,
на засіданні спеціалізованої вченої ради Д.01.53.02 при
Київському державному економічному університеті за адресою:
252067, м. Київ, пр. Перемоги, 54/1, ауд. 214

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Київського
державного економічного університету.

Автореферат розісланий 22 листопада 1995 р.

ЛННБ ім. В. Стефаніка
АН України

Вчений секретар спеціалізованої

вченої ради Д.01.53.02

к.т.н.,

[Handwritten signature]

О.Д. Шапов

ДВ - 23,607

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ.

Актуальність теми дослідження. Інформатизація суспільства сьогодні сприймається в нашій країні як життєво важлива задача, вирішувати яку доводиться в умовах тяжкої економічної кризи. Концепція та програма інформатизації, прийняті на рівні держави, задають основні орієнтири і визначають напрям руху. Загальний успіх буде залежати від реалізації конкретних проектів, що передбачають комплексне вирішення технічних, економічних, соціальних проблем, тощо.

Україна лише розпочинає дослідження та практичні дії по використанню інформаційної техніки та інформаційних технологій. Але кризовий стан економіки України не дозволяє здійснювати інформатизацію в усіх сферах людської діяльності. В зв'язку з цим залишається об'єктивна необхідність здійснювати інформатизацію там, де в минулі роки вкрай недостатньо приділялось уваги удосконаленню управління на базі сучасних технічних засобів. До таких в сфері матеріального виробництва слід віднести агропромисловий комплекс (АПК), зокрема сільськогосподарські об'єкти управління.

Радикальне перетворення старої і створення нової інформаційної системи управління, адекватної новим умовам господарювання, стало сьогодні об'єктивною необхідністю, що впливає з таких передумов:

перехід до ринкової економіки та корінна перебудова всієї господарської системи;

створення ринкової інфраструктури, ефективність функціонування якої без інформаційного забезпечення взагалі неможливе;

проведення приватизації та перехід до багатокладності гос-

подарства країни;

необхідність постійного, своєчасного, ефективного соціального захисту населення.

Різноманітність та складність регіональних процесів та відсутність загальної технологічної бази об'єктивно визначають той факт, що до останнього часу регіональна інформатика не являла собою єдину в організаційному та методологічному відношенні галузь діяльності. Тому розвиток праць з інформатизації органів управління адміністративного району та формування інформаційної інфраструктури, необхідної для прийняття обґрунтованих рішень, не просто необхідний, але й може стати суттєвим важелем при проведенні економічних реформ та стабілізації соціально-економічного стану в районі.

Мета та завдання дослідження. Основною метою роботи є створення нових форм інформаційно-обчислювального обслуговування (ІОО) адміністративного району на основі використання нових інформаційних технологій (НІТ), формування районної розвиненої інформаційної інфраструктури, інтегрованої в національні і світові мережі, стимулювання інтелектуальної та ділової активності людини.

Відповідно до мети дослідження в дисертації зроблена спроба вирішити такі завдання: дослідити організацію управління адміністративним районом в нових умовах; визначити основні напрямки удосконалення управління адміністративним районом; розробити пропозиції до концепції інформатизації району; розкрити специфіку інформаційного забезпечення управлінських процесів в районі; провести аналіз та оцінку рівня організації інформаційно-обчислювального обслуговування в Уманському районі; розробити пропозиції до програми інформатизації першочергових сфер діяльності в Уманському районі; розробити пропозиції щодо струк-

тури автоматизованої інформаційної системи району в нових умовах; розробити пропозиції з інтеграції обробки даних; розробити організаційну структуру інформаційно-консультативного пункту та обґрунтувати його функції, опираючись на досвід інших країн; розробити методологічні підходи до оцінки економічної доцільності створення консультативної системи в районі.

Предмет та об'єкт дослідження. Предметом дослідження є методика та організація інформаційно-обчислювального обслуговування на регіональному рівні. Об'єктом дослідження є адміністративний район та його органи управління на прикладі Уманського району Черкаської області.

Методологія та методика дослідження. Теоретичною та методологічною базою дослідження є праці вітчизняних та зарубіжних вчених з питань організації інформаційно-обчислювального обслуговування, окремі положення економічної теорії, матеріали конференцій та семінарів з проблем інформатики, а також відповідні рішення законодавчих структур.

За основу дослідження взято діалектичний метод, який передбачає вивчення процесів та явищ в їх взаємозв'язку та взаємобумовленості.

Для вирішення поставлених завдань були використані: системний підхід до дослідження, загально-наукові прийоми аналізу та синтезу, наукова апробація та економічна логіка, застосовувались сучасні економіко-математичні та статистичні методи.

Наукова новизна дослідження. Суть її полягає в комплексному вивченні проблеми, пов'язаної з інформаційно-обчислювальним обслуговуванням, а також в створенні нових його форм для адміністративного району в нових умовах.

Основні результати наукового дослідження, що мають наукову новизну є: пропозиції до концепції та програми інформатизації

району; організаційно-функціональна структура автоматизованої інформаційної системи (АІС) районних органів управління; запропоновані підходи до інтеграції обробки даних, а також концептуальна модель першої черги регіонального автоматизованого банку даних, з урахуванням вимог до створення в майбутньому регістру населення України; організаційна структура інформаційно-консультативного пункту та його функції; підхід до оцінки економічної доцільності створення ІКС.

Таким чином, в дисертації вирішується ряд актуальних проблем організації інформаційно-обчислювального обслуговування адміністративного району в нових умовах.

Практична цінність роботи. Використання на практиці результатів дослідження дозволить покращити організацію 100 органів управління району, а створення інформаційно-консультативного пункту дозволить збільшити інформованість товаровиробників сільськогосподарської продукції, що особливо важливо на сучасному етапі розвитку національної економіки.

Апробація та реалізація результатів дослідження. Основні результати дослідження доповідались на міжнародних науково-практичних конференціях: "Інформатизація в умовах переходу до ринку" (Київ, листопад 1992р.), "Розвиток національних систем науково-технічної інформації країн СНД, Центральної та Східної Європи в нових суспільно-політичних та соціально-економічних умовах" (Київ, травень 1993р.); на міжобласній науково-практичній конференції "Інформатизація регіону в нових умовах" (Донецьк, грудень 1993р.); на республіканській науково-методичній конференції "Методичні проблеми підготовки фахівців для ринкової економіки за нових умов роботи вищих навчальних закладів України" (Київ, лютий 1994р.).

Принципи інформатизації, викладені в дослідженні, були ви-

користані при розробці проекту концепції та програми інформатизації Уманського району Черкаської області.

Висновки та пропозиції, викладені в дисертації, були використані в процесі розробки наукової держбюджетної теми: "Проблеми створення та функціонування інформаційних систем на сучасному етапі розвитку національної економіки", яка виконувалась кафедрою інформаційного менеджменту Київського державного економічного університету по завданню Міністерства освіти України, реєстраційний номер 0194И017133.

Окремі результати дослідження використовувались в лекціях з дисциплін "Інформаційне забезпечення АПК" та "Сучасні інформаційні технології" в Уманському сільськогосподарському інституті.

Впровадження результатів роботи підтверджується документами, що вклячені в додаток до дисертації.

Тиражікація. По темі виконаного дослідження опубліковано 5 робіт, загальним обсягом 1,1 друк. арк.

Структура дисертаційної роботи. Дисертація складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури та додатків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ.

У вступі обґрунтована актуальність теми, визначена мета та задачі, об'єкт і предмет дослідження, розкрита новизна та практична цінність отриманих результатів.

У першому розділі проведено дослідження адміністративного району як соціально-економічної територіальної системи, визначено основні напрямки вдосконалення управління адміністративним районом (АР) в нових умовах, досліджено організацію інформаційного забезпечення управлінських процесів.

Сьогодні АР живе в нових соціально-економічних умовах. Все більше об'єктів прямого директивного управління стають самостійними і поступово виходять із державної та колгоспної власності. З'являються нові об'єкти діяльності в сфері сільського господарства, промисловості, фінансів, торгівлі, в соціальній сфері та інші. Змінюється сутність та природа управління ними з боку державних органів управління району. Об'єктивні процеси вимагають забезпечення відповідності системи управління сільськогосподарських об'єктів з різними формами власності на різних рівнях взаємодії.

Адміністративний район - це динамічна, велика, складна, ієрархічна, імовірна, відкрита система. Його роль в керівництві економічним і соціальним розвитком в останні роки безупинно зростає.

Проведено дослідження управління соціально-економічними процесами в Уманському районі і визначено його недоліки. Вдосконалення управління адміністративним районом повинно будуватись на використанні економічних законів з урахуванням особливостей їх регіональної прояви, вдосконалюватись комплексно і мати такі напрямки:

- підвищення ролі економічних методів управління;
- вдосконалення територіального планування;
- вдосконалення організаційних структур управління;
- розробка концепції та програми інформатизації району.

Організаційно-структурна схема інформаційного забезпечення районних органів управління зображена на рис. 1.

Інформатизація району - це комплекс взаємопов'язаних заходів по використанні нових інформаційних технологій та інформаційних ресурсів з метою створення необхідних умов підвищення темпів соціально-економічного розвитку району. Формування кон-

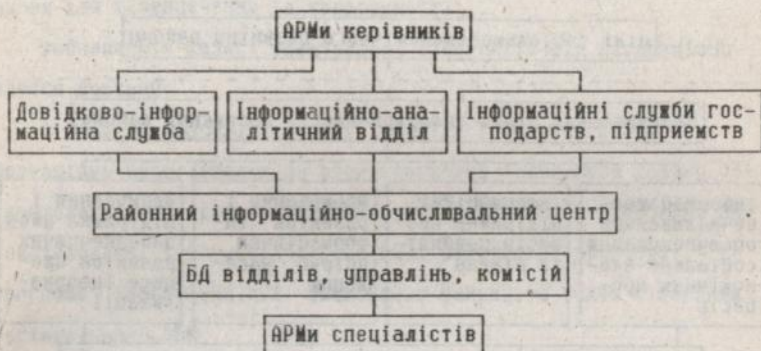

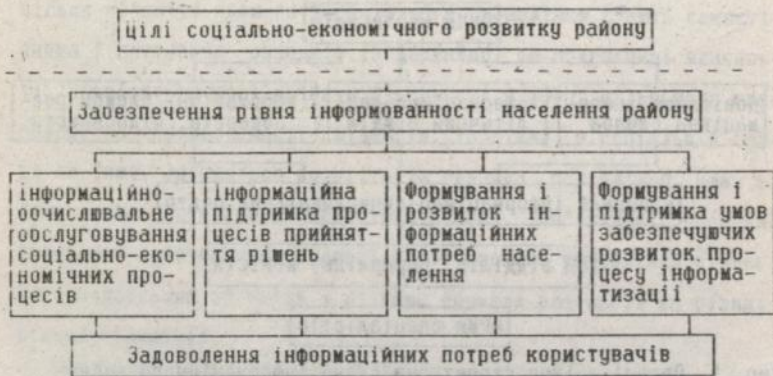
Рис. 1. Організаційно-структурна схема інформаційного забезпечення органів управління районом.

цепці інформатизації району слід починати з визначення загального задуму, системи поглядів на інформатизацію району, її мету, напрямки, етапи, принципи, результати.

Глобальною метою інформатизації району є забезпечення необхідного рівня інформованості населення. Основні її складові наведені на рис. 2.

Проведено класифікацію інформаційних послуг, якісних характеристик інформації та носіїв інформації з урахуванням основних положень та визначення інформаційного продукту та послуги в Законі "Про інформацію" (1992).

Для розробки досконалої моделі управління районом в ринковому середовищі слід забезпечити чітке розмежування функцій і контурів управління, систематизацію інформаційних потоків, зменшення інформаційного шуму та інформаційного надлишку, повноту, достовірність, надійність інформаційного відображення процесів функціонування системи. Виділимо три рівня діагностики та "лікування" систем управління:

Мал. 2. Дерево цілей інформатизації району.

1 - "здорового глузду", тобто безпосереднє знаходження безглузвих та зайвих ланок управління, процедур, документів, регламентів та т.і.;

2 - аналізу структур та процедур управління. Такий аналіз можна проводити з використанням методів анкетування, експертного опитування, "мозкового штурму", моделювання і т.д.;

3 - інформаційно-семіотичний, що базується на використанні інформатики, семіотики, системного аналізу і т.і.

Аналіз прагматичних аспектів документообігу дозволив виробити пропозиції щодо заміни "паперових" процедур та зв'язків людино-машинними (діалоговими) способами організації взаємодії елементів в регіональній управлінській системі:

перевести всю документацію на машиночитані носії. Це необхідно для впровадження засобів електронної обробки документів: факсимільних адаптерів та сканерів;

прийняти стандарти на документи та реалізувати процедурні

умови для забезпечення їх конформності;

забезпечити захист електронних документів від несанкціонованого доступу.

У другому розділі на основі аналізу існуючого стану інформаційно-обчислювального обслуговування Уманського району обґрунтована необхідність удосконалення методології створення автоматизованої інформаційної системи, розроблені пропозиції до програми інформатизації Уманського району, а також створення регіонального АБД.

Встановлено, що в районі діють такі форми організації ІОЦ: власні ІОЦ підприємств та організацій, розташованих в районі; ІОЦ районного відділу статистики (РВС); ІОЦ обласного та державного рівнів та децентралізоване використання ПЕОМ. Проведено аналіз динаміки виробничо-господарської діяльності Уманського РВС за останні три роки, а також аналіз основних показників роботи обчислювальної техніки в інших підприємствах м. Умані та району і зроблено висновок, що в районі необхідно створити інформаційно-обчислювальну мережу (ІОМ), яка дозволить збирати різноманітну інформацію, а також забезпечить обмін всіма видами інформації з міжрегіональними ІОЦ. Для цього є всі передумови. Регіональна ІОМ дасть змогу удосконалити управління народним господарством району за рахунок: автоматизації діяльності органів управління, автоматизації контролю рішень, інформаційно-довідкового обслуговування користувачів.

Враховуючи, що в умовах України в сільських адміністративних районах, яким є Уманський район, діє один ІОЦ державної статистики, то логічним є об'єднання всіх користувачів в ІОМ на його базі.

Процес створення та розвитку регіональних ІОМ повинен, на наш погляд, бути гнучким і відрізнятися великою різноманітніс-

тв. Пропонується основна ідея розвитку - від простого до складного. Так, на першому етапі найпростіше використовувати мережі телефонного зв'язку та зіркову топологію ІОМ, яка з часом буде видозмінюватись в деревовидну. В центрі встановлюється HOSI-комп'ютер, котрий як мінімум реалізує всього дві послуги - обмін інформацією за допомогою електронної пошти та віддалений доступ до баз даних.

Успіх при створенні нової інформаційної системи управління буде залежати від того, яка буде інформаційна система (цілі, задачі, структура, обсяг, зміст, рух інформаційних потоків і т. і.). Ми вважаємо, що вона повинна складатись з трьох основних рівнів: первинного (виробничого - на рівні підприємств, фірм, організації, кооперативів і т.д.); регіонального (на рівні територій району, області та економічної зони); національного (на рівні держави). Кожен рівень має свої функції та призначення, свою відносну самостійність. При цьому центральним рівнем, тобто основою інформаційної системи, повинен стати регіональний рівень.

Створення інформаційної системи АР неможливо здійснити без програми інформатизації, яка для Чманського району має таку структуру - рис.3.

Дослідження підходів до формування та визначення структури та ступеню детальності представлення основних інформаційних фондів району (АБД) дозволили сформулювати вимоги до їх функціонального призначення та структури:

регіональний АБД повинен вміщувати інформацію про населення, територію, навколишнє середовище та виробництво;

формування АБД слід здійснювати поетапно, оскільки воно охоплює великий обсяг робіт. Крім того слід врахувати, що технологія територіального управління на районному рівні знаходиться в

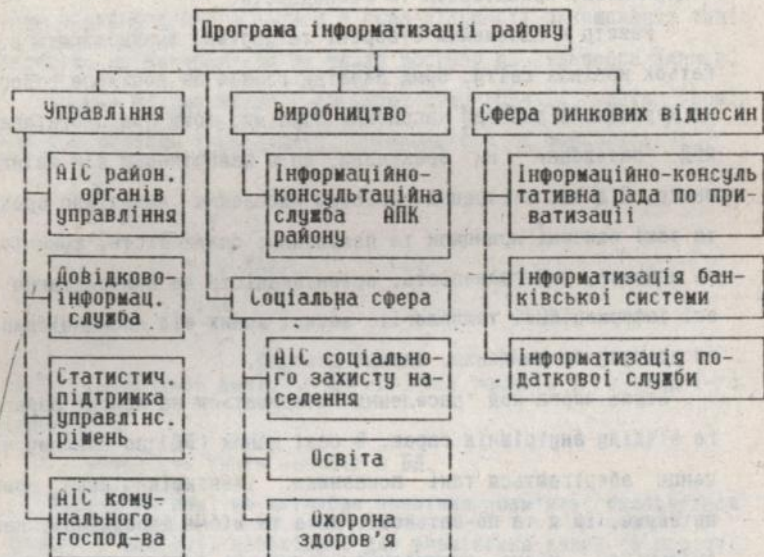

Рис. 3. Структура програми інформатизації первочергових сфер діяльності Уманського району.

початковій стадії:

параметричні оцінки основних компонент АБД залежать від показника кількості населення району.

Система АБД району має ієрархічну структуру і складається із трьох рівнів. На верхньому рівні знаходиться регіональний АБД, який є центральним і містить показники, що відображають соціальний та економічний розвиток району в цілому та його окремих об'єктів. На другому рівні ієрархії знаходяться предметно-орієнтовані АБД, які включають показники з окремих предметних областей. Основними АБД другого рівня являються: "Населення", "Територія", "Зовнішнє середовище" та "Комунальне господарство". На третьому рівні системи АБД району знаходяться локальні АБД

підприємств, організацій та господарств.

Реєстр и населення створені та успішно функціонують в багатьох країнах світу. Уряд України вважає за доцільне створення державного реєстру населення України, тому при проектуванні АБД "Населення" ми врахували, що в майбутньому він ввійде в нього. Під час створення реєстру населення необхідно врахувати такі основні принципи та положення: спадковість, функціональна повнота, інтегрованість, орієнтованість на використання нової інформаційної технології, захист даних від несанкціонованого доступу та знищення, ширина доступу.

Перша черга АБД "Населення" створиться на основі районного відділу внутрішніх справ. В базі даних (БД) по кожному мешканцю зберігаються такі показники: ідентифікаційний номер, прізвище, ім'я та по-батькові, дата та місце народження, національність, місце проживання, паспортні дані та ін. В другу чергу пропонується розширити склад показників АБД шляхом збору даних з місця роботи, навчання, відділу соціального забезпечення, районної центральної лікарні і т.д.

АБД "Комунальне господарство" вміщує характеристики житлових споруд, комплексів нежитлових помешкань, земельних ділянок та ін. Така інформація вкрай необхідна при приватизації комунальної власності.

Основне призначення АБД "Навколишнє середовище" полягає в забезпеченні перспективних задач обліку, контролю та прогнозу динаміки показників стану навколишнього середовища.

Призначення АБД "Територія" становить формування багатодільової "електронної карти" району, забезпечення перспективних задач диференційованої плати за землю, задач координаційного управління комунікаціями та інженерними мережами.

Для оцінки якості логічної структури БД використана методи-

ка, в основу якої покладено припущення, що відносно оцінок часу обробки деякого запиту є сума кількості екземплярів типів записів, що вибираються на шляху доступу до цільового запису.

Оцінка продуктивності логічної структури БД, тобто імовірний час обробки i -го запиту, здійснюється по формулі (1):

$$R_i = \sum_{j=1}^N R_{ij}, \quad (1)$$

де R - кількість доступів до логічних записів j -го типу i -го запиту;

N - кількість типів записів в БД.

Оцінка об'єму, що потребує зовнішня пам'ять, складається із об'єму пам'яті, необхідної для розміщення даних та пам'яті необхідної для вказівників і визначається по формулі (2):

$$U_p = U_d + U_s = \sum_{j=1}^N L_j K_j + \sum_{j=1}^N K_j U P_j, \quad (2)$$

де L_j - середній розмір логічного запису типу j ;

K_j - кількість записів j -го типу в БД;

U - середній розмір вказівника;

P_j - середнє число вказівників, що зберігаються разом з записом типу j .

У третьому розділі базуючись на досвіді організації інформаційно-консультативної системи (ІКС) в розвинених країнах, як складової частини ІОУ, запропоновано створення інформаційно-консультативного пункту (ІКП) в адміністративному районі,

а також розглянуто економічний аспект методології розробки ІКС.

Інформаційне консультування є адекватною реакцією на потреби ринку в постачанні якісних продуктів та послуг, його визначають як комерційну діяльність в сфері розвитку та впровадження нових ринкових технологій, створення та обробки інформаційних продуктів та надання інформаційних послуг для задоволення інформаційних потреб користувача.

Консультаційні фірми визначають сьгоднішні та перспективні потреби підприємця в засобах інформації, разом з клієнтом розробляють концепцію вирішення проблем, допомагають придбати необхідну обчислювальну техніку та засоби програмного забезпечення.

Аналізуючи організацію консультативних служб в аграрному виробництві зарубіжних країн (Бельгії, Нідерландах, Швеції, США), зроблено висновок, що вони являють собою сукупність різних агенств, служб державного та приватного секторів. В Західній Європі - це різного роду консультативні служби, а в США - це служба пропаганди та впровадження на різних рівнях.

Значення та реальна роль консультування залежать від багатьох конкретних факторів та обставин. Найважливіми із них є такі: наявність кваліфікованих консультантів, відношення до них керівників-клієнтів, можливості організації-клієнта і т.і. Характер та зміст діяльності професійного зовнішнього консультанта базується, на наш погляд, на таких принципах: незалежність допомоги, яку надають; рекомендаційний характер діяльності; міжвідомчий підхід; професійна компетентність та високий професійний рівень консультативної допомоги; сприяння підвищенню професійного рівня робітників організації-клієнта.

Згідно концепції інформатизації аграрного сектору України технічною базов інформаційно-обчислювальної системи АПК стане

комп'ютерна мережа, яка зв'яже усі складові частини організаційної структури (рис.4).

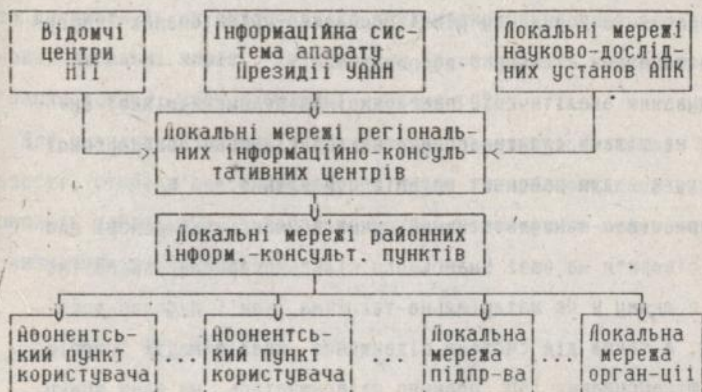

Рис4. структурна схема інформаційно-консультативної системи АІІК України.

важливим питанням, пов'язаним безпосередньо з районним рівнем функціонування ІКС, є організація роботи консультанта, що ґрунтується на динамічному структуруванні сегменту інформаційного простору районного рівня з врахуванням місцевих умов. Інформаційний простір створюється на базі локальних інформаційних потреб, визначення яких в свою чергу ставить задачу вибору найбільш відповідного інформаційного забезпечення кожної групи користувачів. З метою визначення інформаційних потреб користувачів ІКС проведено анкетування товаровиробників сільськогосподарської продукції.

Інформаційно-консультативні пункти (ІКП) будуть надавати послуги та консультативну допомогу виробникам сільськогосподарської продукції, а також підприємствам переробної промисло-

вості району. Основними напрямками діяльності ІКП повинні стати:

створення на районному рівні проблемно-орієнтованих інформаційних фондів з сільського господарства;

формування аналітичної, прогнозної та рекомендаційної інформації не тільки для товаровиробників сільськогосподарської продукції, а й для районних органів управління.

Інформаційно-консультативний пункт в Уманському районі пропонуємо створити на базі Уманського сільськогосподарського інституту, в якому є як матеріально-технічна, так і науково-дослідна база, а також діє система підвищення кваліфікації спеціалістів. Фінансування ІКП повинно здійснюватись, на нашу думку, за рахунок комерційної діяльності та місцевого бюджету, крім цільових державних програм, які будуть фінансуватись із державного бюджету.

В роботі визначено функції ІКП, наведено моделі, що потребують впровадження в першу чергу, розглянуто особливості маркетингової діяльності в сільському господарстві.

Складність оцінки економічної доцільності створення інформаційно-консультативної системи полягає в багатогранності визначення її як виробника інформаційних продуктів та послуг. В даному випадку ІКС буде визначатись як будь-яка форма організації підприємства, що накопичує, обробляє, здійснює пошук та передачу інформації користувачам.

Пропонується економічну доцільність створення ІКС оцінювати з таких позицій: задоволення інформаційних потреб користувачів, регіональних інтересів, необхідності інформаційної підтримки вхідження в світовий ринок.

Аналіз можливостей, що відкривається при впровадженні ІКС слід здійснювати на кожному ієрархічному рівні: макроекономічно-

му, організації, людино-машинних комплексів та технологічному.

Економічну ефективність функціонування ІКС пропонується оцінювати розбивши її на складові, до яких можна віднести: інформаційно-обчислювальні мережі, інтегровану обробку даних (функціонування банку даних), нові прикладні системи (АРМ).

Для визначення економічного ефекту від консультативної діяльності, сторони домовляються, по якому конкретному показнику проводять розрахунки. В загальному виді економічний ефект можна визначити по формулі:

$$E_i = P_i K_i D_i, \quad (3)$$

де E_i - економічний ефект консультування по i -му показнику;

P_i - зміни по i -му показнику;

K_i - доля консультування в наслідках робіт по i -му показнику;

D_i - доля участі консультантів в одержанні економічного ефекту по i -му показнику.

При використанні формули (3) необхідно враховувати особливості конкретного договору на консультування, і в залежності від обсягу запланованих заходів, врахувати, за який період часу брати результати роботи по i -му показнику (P_i).

У випадку від'ємних темпів росту показників виробничої діяльності визначають деефективність:

$$D = (V_o - V_f) K, \quad (4)$$

де D - деефективність конкретного показника;

V_o і V_f - очікуваний та фактичний результати по конкретному показнику;

K - коефіцієнт, що визначає долю консультантів.

ДНБ ім. В. Стефаніка
АН України

У висновках сформульовані результати дослідження.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ І ВИСНОВКИ РОБОТИ.

1. Кардинальні зміни в соціально-економічних та суспільно-політичних сферах життя України зумовили зміну інформаційних потреб суспільства, що в свою чергу ставить задачу оцінки нинішнього стану інформаційно-обчислювального обслуговування та визначення основних напрямків його розвитку в нових умовах.
2. В основу інформаційного обслуговування АР покладено представлення про те, що інформація в умовах ринку перетворюється в товар з унікальними властивостями.
3. Інформатизація АР дає позитивні організаційні, науково-технічні та економічні ефекти. Організаційний ефект полягає в покращенні управління адміністративним районом за рахунок оптимального використання інформаційних ресурсів. Науково-технічний ефект буде забезпечений за рахунок якості та кількості сільськогосподарської продукції, а також за рахунок підвищення її конкурентоздатності. Економічний ефект полягає в сумарній економії, яку одержить народне господарство в наслідок зниження собівартості впровадження нових технологій та досягнень науково-технічного прогресу в сільське господарство.
4. Розробка регіонального АБД є об'єктивною необхідністю, так як всі районні органи управління, а також підприємства та господарства району потребують не тільки звітну інформацію по району, а й деталізовану інформацію по окремих об'єктах, які знаходяться на території району. Регіональний АБД, включаючи основні показники економічного та соціального розвитку району, а також його об'єктів, є інформаційною моделлю АР і дає можливість дослідити його як єдине ціле.
5. При створенні АБД "Населення" слід враховувати, що в

майбутньому на його основі буде створено реєстр населення району, який ввійде в реєстр населення України. Інтеграцію даних доцільно проводити поетапно: від обміну - до створення єдиної інформаційної системи прямого доступу по каналам зв'язку.

6. На основі дослідження підходів до створення інформаційно-консультативної системи в аграрному секторі зарубіжних країн, концепції інформатизації сільського господарства України, розроблена організаційна структура районного інформаційно-консультативного пункту та визначено його основні функції.

7. Створення ІКП є перспективним напрямком інформаційно-обчислювального обслуговування, так як він буде максимально наближений до користувачів і забезпечить оперативну взаємодію з системою банків даних сільськогосподарського та комерційного профілю, а також буде надавати послуги як в виробничій, так і в інших сферах.

8. Результати апробації виявили подальший напрямок робіт по створенню інформаційно-консультативної системи АПК.

По темі дисертації опубліковані наступні роботи.

1. Куценко С.П., Лазарева С.Ф., Шаворонкова Г.В. Основні положення концепції та напрямки інформатизації суспільства // Машинна обробка інформації. К., 1995. - Вип. 56 (0.3 д.а. - інформатизація сільського господарства).

2. Шаворонкова Г.В. К вопросу создания региональных вычислительных систем // Тези доп. на міжн. науково-практ. конферен. "Інформатизація в умовах переходу до ринку". - К., 1992 (0.2 д.а.)

3. Шаворонкова Г.В. К созданию локальных информационно-вычислительных сетей на предприятиях // Тези доп. на міжн. науково-практ. конф. "Розвиток національних систем ІТІ країн СНД, Центральної та Східної Європи в нових суспільно-політичних та

соціально-економічних умовах".-К.,1993 (0.3 д.а.).

4. Жаворонкова Г.В. О некоторых проблемах создания региональных информационно-вычислительных систем //Тези доп. на між-обласній науково-практ. конф. "Інформатизація регіону в нових соціально-економічних умовах".- Донецьк,1993.(0.2 д.а.).

5. Жаворонкова Г.В., Мацебера С.А. Проблеми підготовки комп'ютерно грамотних кадрів для села // Тези допов. на республік. науково-методич. конф. "Методичні проблеми підготовки фахівців для ринкової економіки за нових умов роботи вищих учбових закладів України".-К., 1994. (0.1 д.а. - проблеми викладання дисциплін з інформатики в Уманському СГІ).

Заворонокова Г.В.

Информационно-вычислительное обслуживание административного района в новых социально-экономических условиях (на примере Уманского района Черкасской области).

Диссертация на соискание ученой степени кандидата экономических наук по специальности 08.03.03 – информационные системы в экономике. Киевский государственный экономический университет. Киев, 1995.

Предложены новые формы информационно-вычислительного обслуживания административного района в новых условиях. Обоснованы предложения по концепции и программе информатизации первоочередных сфер деятельности Уманского района.

Предложена организационно-функциональная структура автоматизированной информационной системы районных органов управления, а также концептуальная модель первой очереди регионального автоматизированного банка данных, с учетом требований к созданию в будущем регистра населения Украины.

На основании исследования подходов к созданию информационно-консультационной системы в аграрном секторе зарубежных стран разработана организационная структура районного информационного пункта и определены его основные функции. Обозначены методические подходы к оценке экономической целесообразности создания информационно-консультационной системы.

Ключові слова: інформатизація, інформаційно-консультативна система.

Zhavoronkova G.V.

Information System Service of an Administrative District under New Social-Economic Conditions (Uman District, Cherkassy Regions, as an example).

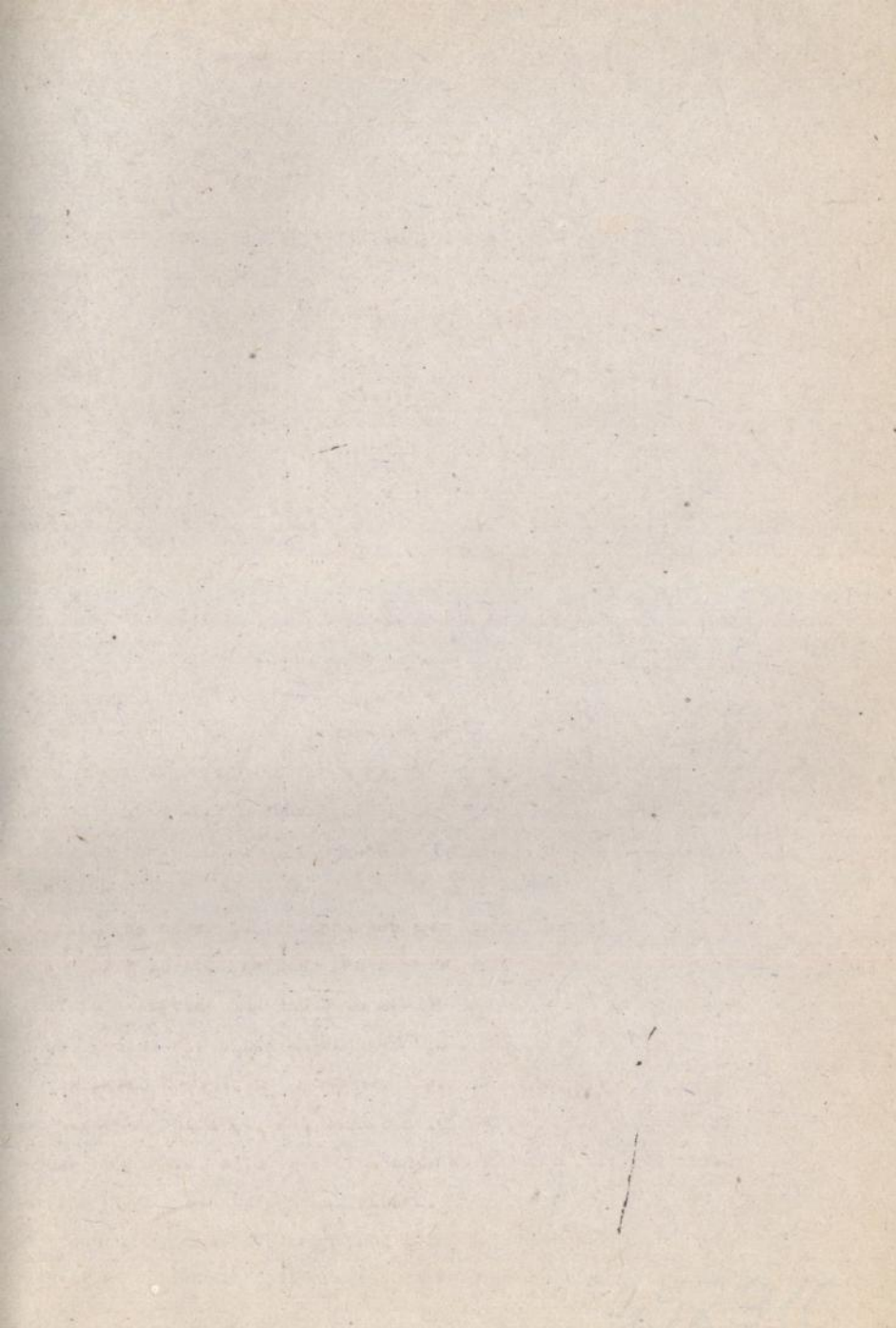
The thesis in a competition for a scientific degree of Candidate of Economic Sciences in speciality 08.03.03 - information systems in economics. Kyiv State Economic University. Kyiv, 1995.

New forms of information system service of the administrative district under new conditions were suggested. Proposals as to the concept and the program of informatization of the top-priority aspects of the activities of Uman district were grounded.

An organization-functional structure of the automatic information system of the district management was proposed, as well as a conceptual model of the first order of a regional automatic databank, taking into account the requirements to the creation of the register of Ukraine's population in future.

Based on the research of the approaches to the creation of the information-consulting system in the agrarian sector of foreign countries, the organizational structure of a district information-consulting center was worked out, its main functions being determined. Methods of the estimation of the economic reasons for the creation of the information-consulting system were defined.

The key words: informatization, information-consulting system.

452916

18.25.637
АВ 33.637